

TEMAT „URZĄDZENIE TERENÓW ZIELONYCH W SĄSIEDZTWIE PARKU”
W RAMACH ZADANIA INWESTYCYJNEGO
„PRZEBUDOWA PARKU NAD JEZIORKIEM W NIDZICY”

OCENA STANU ZIELENI

ADRES NIDZICA, ALEJA WOJSKA POLSKIEGO
DZIAŁKI 73, 99, 100/2, 101 OBRĘB 0004

INWESTOR GMINA NIDZICA
13-100 NIDZICA, PLAC WOLNOŚCI 1

PROJEKTANT ROŻEN&ROŻEN PRACOWNIE
AUTORSKIE URBANISTYKI I ARCHITEKTURY

AUTOR DR INŻ. ARCH. KRAJOBRAZU MARTA AKINCZA
OPRACOWANIA

DATA LIPIEC 2017

Opis terenu:

Projektowany teren podzielono na dwie strefy kierując się charakterem przestrzeni oraz przebiegiem cieków wodnych. Strefa A to znajdująca się na zachód od rowu zagospodarowana przestrzeń. Strefa B to przestrzeń zajęta bagnista roślinnością synantropijną na wschód od cieków wodnych. Schemat podziału przedstawiono na załączonym rysunku z ogólną inwentaryzacją drzew.

STREFA A

Zieleń porastająca strefę A jest roślinnością charakterystyczną dla miejskich nasadzeń parkowych. Na terenie brak jest czytelnego układu kompozycyjnego zieleni poza wyjątkami stanowiącymi młode nasadzenia wzdłuż główniejszych ciągów komunikacyjnych oraz pozostałością szpaleru kasztanowcowego wzdłuż ul. Wojska Polskiego. Drzewa porastające analizowany obszar są gatunkami odpowiednimi dla terenów sąsiadujących ze stawami, rowami, okresowo podmokłych, wilgotnych (olsza, brzoza, wierzba, jesion). Krzewy w opisywanej strefie występują nielicznie w formie grup towarzyszących placowi zabaw czy altanie (berberysy, tawuła) a także w formie swobodnych grup cennych krzewów w pobliżu rowu melioracyjnego, we wschodniej części strefy (trzmielina, dereń, czeremcha).

Drzewostan jest zaniedbany. Występują liczne okazy zamierające lub suche. Zidentyfikowano także pojedyncze okazy wymagające specjalistycznego leczenia. Dotyczy to przede wszystkim wiekowego kasztanowca wymagającego stabilizacji korony w celu uniknięcia jego złamania. Dwa drzewa pozostawiono szczegółowej ocenie i osobnej decyzji, gdyż ich lokalizacja oraz stan umożliwiają wykonanie specjalistycznych zabiegów polegających na cięciach korekcyjnych korony czy założeniu wiązań, jednakże bez wnikliwej oceny nie można jednoznacznie stwierdzić czy nie wymagają wycinki. Jedno z tych drzew dodatkowo koliduje z linią energetyczną.

Na podstawie wizji lokalnej i wstępnej oceny stanu sanitarnego drzew do wycinki zakwalifikowano 12 drzew, 1 do specjalistycznego leczenia oraz 2 pozostawiono szczegółowej ocenie czy należy poddać je skomplikowanym zabiegom pielęgnacyjnym czy wyciąć. Niniejszy wykaz przedstawiono w osobnej tabeli podając w niej gatunek, uzasadnienie zabiegów a także przybliżony obwód pnia.

Przed przystąpieniem do wycinki należy, zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody, uzyskać odpowiednie ku temu zezwolenia.

STREFA B

Teren stanowiący strefę B zajmuje powierzchnię ok. 1 ha. Porośnięty jest roślinnością charakterystyczną dla terenów podmokłych, o wysokim poziomie wód gruntowych, okresowo zalewanych. Jest to przestrzeń zaniedbana, na której od dłuższego czasu nie były prowadzone jakiegokolwiek prace związane z jego utrzymaniem. Porastają go kilkudziesięcioletnie drzewa głównie olsze i brzozy. Wśród roślinności krzewiastej największy odsetek stanowią czeremcha, dereń i wierzby a także odrosty wspomnianych wcześniej gatunków drzew. Wiele drzew jest suchych i powalonych. Drzewa rosną głównie wzdłuż północnej granicy. Wzdłuż drogi, w pasie drogowym, na nasypie rosną brzozy. Pozostałe drzewa za rowem to głównie olchy. Słaby stan zdrowotny, silny posusz w koronie to

charakterystyczne objawy dla terenów z wysokim poziomem wód gruntowych, w obrębie systemu korzeniowego drzew. Krzewy rosną w bardzo dużym zagęszczeniu utrudniającym wejście w teren i dokładną lokalizację.

Przestrzeń wymaga uporządkowania pod względem sanitarnym – usunięcie suchych drzew, wywrotów, trzebież selekcyjna krzewów i samosiewów w obrębie planowanej inwestycji. Stan roślinności uniemożliwia wejście na teren. Należy dokonać częściowej korekty rozrośniętych krzewów i samosiewów. Z istniejącej roślinności krzewiastej należałoby wykorzystać zadomowione w tym miejscu gatunki derenia i czeremchy a także inne w celu zagospodarowania terenu podczas jego porządkowania. Drzewostan można uzupełnić o gatunki odpowiednie dla warunków siedliskowych, takie jak rosnące w tym miejscu brzozy, olchy i wierzby, jednakże w celu urozmaicenia szaty roślinnej i nadania charakteru parkowego terenowi można je uzupełnić o inne takie jak dąb błotny, metasekwoja, klon srebrzysty itp.

Specyfikacja terenu powoduje, że najkorzystniejszy okres do przeprowadzania inwentaryzacji i oceny stanu sanitarnego i kompozycyjnego roślin w strefie B to okres zimowy, bezlistny. Duże zagęszczenie uniemożliwia bowiem dokonanie tego w pełni sezonu wegetacyjnego. Najlepszym rozwiązaniem jest wstępne wytypowanie jesienią (październik) krzewów oraz martwych drzew i wywrotów oraz złomów niezbędnych do wycinki (nie wszystkich !). Następnie usunięcie wytypowanych roślin i kolejne wejście w teren w celu dokonania dokładniejszej analizy już zimą. Jeśli stan wód nie będzie wysoki to powinno być to możliwe przez cały okres poza sezonem wegetacyjnym. Jeśli jednak będzie wysoki jedynie okres mrozów może umożliwić prace.

Kolejnym etapem powinno być usunięcie roślin kolidujących z inwestycją przed rozpoczęciem się sezonu wegetacyjnego oraz okresu ochronnego ptaków. Po oczyszczeniu terenu należy ponownie przeanalizować kompozycyjnie układ komunikacyjny i przystąpić do jego wytyczenia. Po wykonaniu traktów wprowadzić nasadzenia uzupełniające.

Duże zagęszczenie drzew i krzewów oraz podmokły charakter terenu powodują, iż w celu uniknięcia przyduszenia systemów korzeniowych pozostawianych roślin na teren strefy B nie należy wjeżdżać ciężkim sprzętem. Przyduszenie korzeni powoduje obumarcie roślin.

Ważne:

Cały teren stanowi wartościową z punktu widzenia przyrodniczego enklawę przyrodniczą. Obumierające drzewa są siedliskiem żerowania i gniazdowania cennych gatunków awifauny. Gęste krzewy stanowią schronienie dla ptaków ale też dla innych gatunków zwierząt. Na terenie stwierdzono występowanie bobra (gatunek chroniony, z listy Natura 2000).

Taki typ siedliska stanowi bardzo dobry rezerwuar wody oraz stanowi zbiornik retencyjny (działa jak gąbka). Podczas trudnych warunków letnich na pewno ma wpływ na sąsiedni klimat oraz stanowi zapas wody dla sąsiednich terenów (najbardziej chyba parku).

Wykonanie szczegółowej inwentaryzacji dendrologicznej jest praktycznie niemożliwe. Jedynie okres mroźnej zimy umożliwiłby wejście w głąb terenu.

Wnioski:

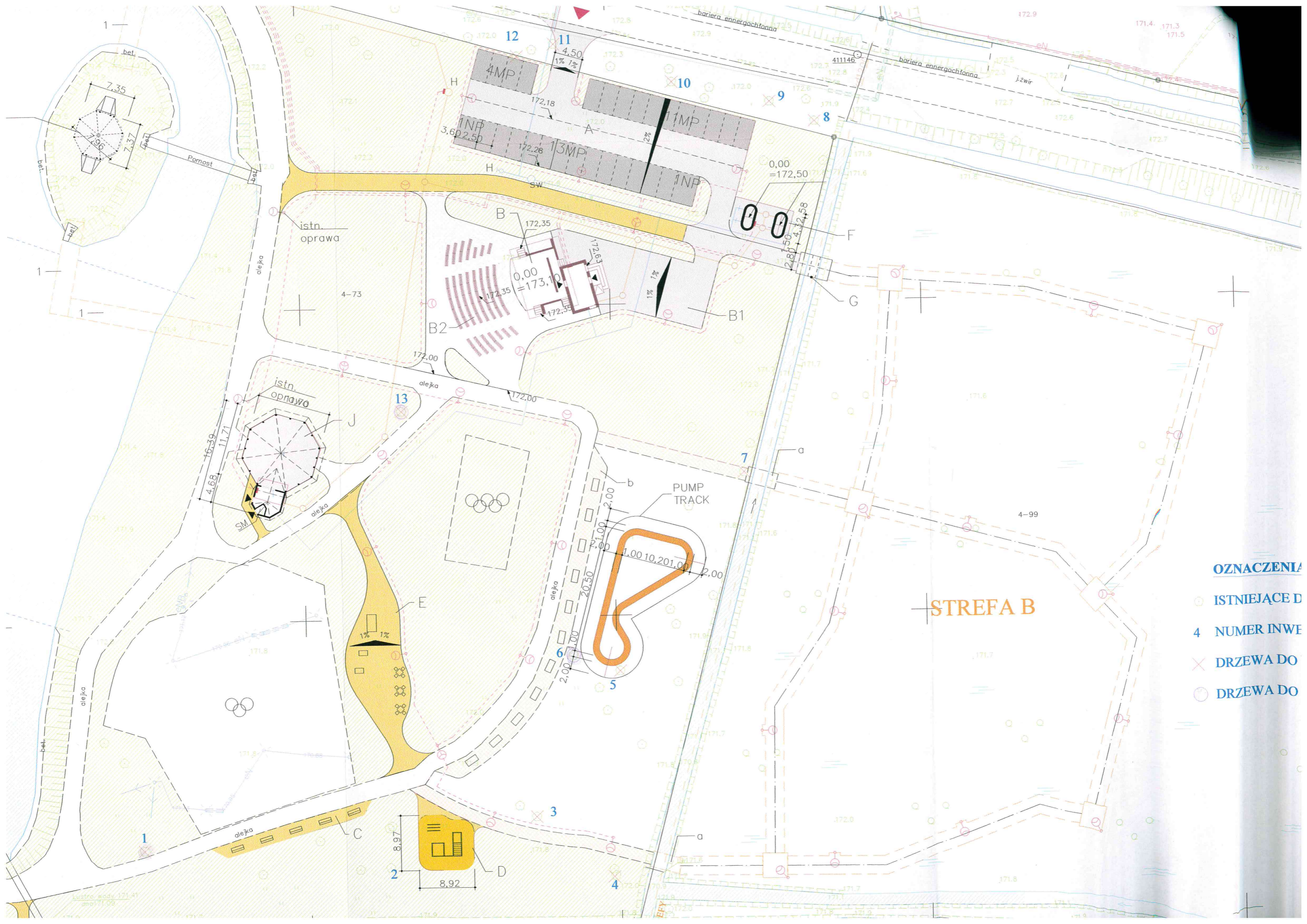
Teren jest zaniedbany i nieestetyczny, jednakże jedynie z zewnętrznych jego granic. Dzięki prostym zabiegom porządkującym można uwypuklić jego atrakcyjne cechy.

Osuszanie terenu mogłoby mieć drastyczny wpływ na obniżenie bioróżnorodności. W ostatnich latach jest to bardzo drażliwy temat – tereny miejskie (również miast małych) borykają się z problemem wyjąłowego siedliska przyrodniczego. Dodatkowo w ogólnym rozrachunku dla wszystkich terenów jakość siedlisk przyrodniczych jest bardzo pogorszona. Działania mające wpływ na nieprawidłowe gospodarowanie cennymi przyrodniczo obszarami zawsze wzbudzają duże kontrowersje społeczne ale także są przedmiotem postępowania z zakresu procedur związanych z ochroną środowiska (np. RDOŚ).

Dobrym rozwiązaniem byłoby zorganizowanie ścieżki mającej charakter dydaktyczno-wypoczynkowy polegającej na wybudowaniu ciągu pomostów w opisywanym terenie. W strefie kładzenia pomostów należałoby dokonać wycinki i trzebieży istniejącej roślinności. Pomosty powinny być budowane w technologii mało inwazyjnej, na palach bądź pływające. Duże zagęszczenie korzeni roślin może uniemożliwiać technologię pomostów pływających. Przetrzebiona roślinność w zasięgu kilku metrów od pomostów zostanie w ten sposób odmłodzona i nabierze bardziej uporządkowanego charakteru. Dodatkowo niektóre gatunki dzięki takim zabiegom wybarwiają swoje pędy i stają się bardziej atrakcyjne. Proponowanym rozwiązaniem dodatkowym jest dosadzenie roślin kwitnących (bylin) i traw wzdłuż pomostów. Zastosowanie deski kompozytowej (pełnej) spowoduje obniżenie kosztów utrzymania takich pomostów wynikających z sezonowej konserwacji drewna a także jest korzystniejsze z punktu widzenia siedliska, gdyż nie zanieczyszcza się go środkami impregnującymi. Podkreślenie waloru przyrodniczego pozwolić może na pozyskanie funduszy na realizację projektu z instytucji zajmujących się jego ochroną (np. WFOŚ). Aktualnie trwają działania z zakresu zwiększania bioróżnorodności w terenach miejskich i wiejskich.

Tabela 1 TABELA INWENTARYZACYJNA DRZEW DO WYCINKI I LECZENIA. NIDZICA. STREFA A

Lp.	Nazwa polska <i>Inazwa łacińska</i>	przybliżony obwód [cm]	uwagi	zalecenia sanitarne
1	olsza czarna <i>/Alnus glutinosa/</i>	70	słaby stan zdrowotny, lekko pochylona, koliduje z linią elektryczną, odstłonięty system korzeniowy, ROZWAŻYĆ USUNIĘCIE LUB CIĘCIA KOREKCYJNE KORONY	X/L
2	wiąz <i>/Ulmus sp./</i>	50		
3	olsza czarna <i>/Alnus glutinosa/</i>	100	usycha	X
4	wiąz <i>/Ulmus sp./</i>	110		X
5	jesion wyniosły <i>/Fraxinus excelsior/</i>	100	suchy	X
6	kasztanowiec biały <i>/Aesculus hippocastanum/</i>	250	należy ustabilizować koronę - grozi wywrotem	L
7	jesion wyniosły <i>/Fraxinus excelsior/</i>	150	usycha	X
8	brzoza brodawkowata <i>/Betula pendula/</i>	120	sucha	X
9	brzoza brodawkowata <i>/Betula pendula/</i>	120	usycha	X
10	brzoza brodawkowata <i>/Betula pendula/</i>	150	sucha	X
11	brzoza brodawkowata <i>/Betula pendula/</i>	150	usycha	X
12	lipa drobnolistna <i>/Tilia cordata/</i>	100	sucha	X
13	olsza czarna <i>/Alnus glutinosa/</i>	250	posusz, pochylona; USUNĄĆ	X/L
14	olsza czarna <i>/Alnus glutinosa/</i>	150	usycha	X

- OZNACZENIA**
- ISTNIEJĄCE D
 - 4 NUMER INWE
 - X DRZEWA DO
 - DRZEWA DO

STREFA B

Lustra wody 171.41
ano 11.09